

18. nedeľa po Veľkej noci (11. október 2020)

5. Mojžišova 30, 11-14: „11 Lebo tento príkaz, ktorý ti dnes dávam, nie je pre teba ani nedostupný ani ďaleký. 12 Nie je v nebi, aby si smel povedať: Kto vystúpi kvôli nám do neba, aby nám ho zniesol a hlásal, že by sme ho mohli plniť? 13 Ani nie je za morom, aby si smel povedať: Kto kvôli nám zájde za more, aby nám ho priniesol a hlásal tak, že by sme ho mohli plniť? 14 Lebo to slovo je veľmi blízko teba: je v твоjich ústach a v tvojom srdci, aby si ho plnil.“

Milí bratia a milé sestry,

my evanjelici chválime, že sme cirkvou slova a Biblie. Niekedy sa však aj v prostredí našej cirkvi stretávam s akýmsi až **odstupom voči Božiemu slovu**. Viacero ľudí mi povedalo niečo v tom zmysle, že študovať Bibliu je vecou nás farárov, teológov, alebo iných zasvätených ľudí a bežní veriaci jej veľmi porozumieť nemôžu. Im stačí, keď si vypočujú kázeň, alebo prečítajú denné zamyslenie z niektorej príručky.

Aj deti na náboženstve, či konfirmácii sú sem-tam prekvapené, že **Biblia nespada z neba**, ale je autentickým svedectvom obyčajných ľudí o tom, čo prežili s Bohom, alebo čo im Boh skrze Ducha Svätého oznámil.

Všeobecne je medzi mnohými kresťanmi rozšírené povedomie, že Biblia je kniha určená iba pre akúsi elitu, ktorá je schopná jej porozumieť a ostatným naozaj stačí, ak si sem tam prečítajú nejaký vybraný citát, alebo stručný výklad.

Niečo podobné by sme asi čakali aj na pôde Starej zmluvy. Vieme, že kňazi mali v Božom ľude dosť významné postavenie a neskôr, za čias Pána Ježiša, tu boli rôzni kazatelia, zákonníci a vykladači, ktorí sa profesionálne venovali výkladu a vyučovaniu zákona.

Na druhej strane však **každý židovský muž mal osobne študovať Boží zákon, premýšľať nad ním a dobre ho ovládať**. Aj príbehy o Božom konaní v dejinách vyvoleného národa boli starostlivo odovzdávané z generácie na generáciu.

V tomto sa viera Izraela dosť radikálne odlišovala od náboženstiev, ktoré ho obklopovali. Boží zákon tu bol pre všetkých, nielen pre náboženskú elitu. Už na začiatku svojej histórie to počujú od samotného Hospodina: *Lebo to slovo je veľmi blízko teba: je v твоjich ústach a v tvojom srdci, aby si ho plnil*. Neskôr podobnú zvesť počujeme aj v žaloch, možno najmä v 119. žalme, kde autor vyznáva, že s Božím zákonom prežíva celý svoj deň a je súčasťou jeho života.

To však neplatí len pre Izrael. To platí aj pre nás. Ja viem, že v Biblii sú aj mnohé ťažké pasáže, s ktorými mám niekedy aj ja problém. Som však presvedčený o tom, že základná zvesť Biblie a pravidlá, ktoré nám Boh v nej dal, sú tak jasné, že naozaj nemusia byť záležitosťou iba skupiny vyvolených a k tomu patrične vzdelaných. To zdôraznila reformácia, keď dbala o to, aby aj obyčajní ľudia mali prístup k Písmu a to v reči, ktorej by ľudia porozumeli.

Biblia je jednoducho pre všetkých. Nie je tu len pre mystika, nie je tu ani iba pre pútnika, ale je tu pre každého hriešnika. Ani neviem ako a podarila sa mi veršovaná propozícia tejto kázne. :)

Sestry a bratia, **v mnohých náboženstvách, nielen staroveku, mal v Bohu prístup iba špeciálne na to určený muž, kňaz, šaman, videc, mystik, ktorý sa dostal do tranzu a myslel si, že v náboženskom opojení mu Boh vyjaví svoju vôľu.** Vymýšľali sa na to rôzne techniky a postupy od extatického tanca až po užívanie rôznych narkotík. Doslova akoby si mysleli, že Boh k človeku v normálnom stave ani nemôže prehovoriť. Aby niečo prijali, musia vystúpiť k Bohu v stave zmenenej mysle.

Na to odpovedá naše Božie Slovo slovami: *Nie je v nebi, aby si smel povedať: Kto vystúpi kvôli nám do neba, aby nám ho zniesol a hlásal, že by sme ho mohli plniť?*

Po to slovo teda netreba vystupovať do výšin mystiky, hoci mystika sama o sebe nie je zlá. Nie ju len pre pár zasvätených, ktorí to dokážu a ktorí sú na to špeciálne vyškolení. Nepotrebuje na to ani zvláštny stav našej mysle, alebo špeciálnu atmosféru.

Možno dnes už podobné praktiky nevykonávame, ale tiež niekedy mnohí ľudia akoby potrebovali na to, aby ich Božie Slovo oslovilo, dobrú atmosféru, príjemný pocit, či náboženský zážitok. Mnohí si podľa toho aj vyberajú zbory, ktoré navštevujú: *Tam je dobrá atmosféra, tam pôjdem. Tam ma Boh akosi lepšie oslovuje.*

A inde, kde sa síce tiež káže evanjelium, ale nevedia až tak dobre spievať, alebo bohoslužby nie sú až tak veľmi dynamické, tak tam nejdem, tam je to mŕtve.

Akoby sme aj dnes museli vystupovať do neba až extatických a emocionálne vypätých zážitkov, aby sme cítili Božiu blízkosť. **Božie Slovo však nie je závislé na našich ľudských pocitoch a náboženskom nadšení.** Ono je tu stále rovnaké a rovnako zrozumiteľné. Aj vo chvíľach, keď sa necítíme dobre, keď nie sme nadšení, dokonca aj v studenom dedinskom kostolíku, kde sa pomaly spievajú starobylé chorály. To len my ľudia sme si okolo neho vyrobili akúsi atmosféru, ktorú potrebujeme k tomu, aby sme boli nadšení a cítili sa dobre.

Izrael to nepotreboval. Božie Slovo malo byť pri ňom aj keď nelietal vo výšavách náboženského nadšenia. Nepotreboval k tomu praktiky okolitých náboženstiev. Božie slovo nepotrebuje túto barličku, aby prehováralo do životov Božieho ľudu.

Bratia a sestry, **mnohí si zase myslia, že musia kvôli porozumeniu Božej vôli niečo vykonať. Dodržiavať nejaké náboženské predpisy, vydať sa na ďalekú púť, niečo zo svojho obetovať, aby sa im Boh prihovril a oni spoznali Jeho vôľu.**

Aj toto vykonávali rôzne náboženstvá okolo Izraela. Rôzne obete. Veľkolepé slávnosti a procesie. Ak už oni sami nemohli vystúpiť do neba, tak sa snažili zaslúžiť si, aby bohovia zišli k nim z neba dole. Hľadali ich, ale nenachádzali...

Dodnes sa konajú rôzne náboženské púte, cesty, zložité obrady a ceremónie, na ktorých sa hľadá Boh. Ľudia si myslia, že si to musia nejako zaslúžiť, aby sa Boh k nim prihovril a oni porozumeli Jeho slovu. Na to naše slovo odpovedá: *Ani nie je za morom, aby si smel povedať: Kto kvôli nám zájde za more, aby nám ho priniesol a hlásal tak, že by sme ho mohli plniť?*

Božie Slovo je tu stále a tak, ako nie je závislé na atmosfére, nie je závislé ani od našich ľudských výkonov a zásluh. Nemôžeme si ho ani kúpiť a ani nijako zaslúžiť.

Tak, ako mystika nie je zlá, tak nemusia byť zlé ani rôzne zbožné skutky. V mnohom nám môžu pomôcť. Naučiť nás disciplíne a pravidelnosti, ale nie sú nevyhnutné k porozumeniu Božieho zákona. Opäť je to len taká naša ľudská barlička.

Aj my evanjelici, hoci reformácia to odmietla, sa niekedy snažíme si nimi pomáhať. Stále v nás určité obchodnícke myslenie je. Chceme Pána Boha doslova ohúriť našimi výkonmi, zbožnosťou, či krásou našich obradov.

Niekedy je to aj dobre, ak Božie Slovo je podfarbené niečim pekným a vzácnym. To všetko by však malo iba zdôrazňovať jeho výnimočnosť a silu. Ono samé o sebe môže byť aj bez našich ľudských obradov a náboženských zvykov.

Sestry a bratia, totiž *Božie slovo je veľmi blízko teba: je v твоjich ústach a v tvojom srdci, aby si ho plnil.* Mystika, dobrá atmosféra, naša zbožnosť, či krásne bohoslužby sú fajn vec. K tomu, aby sme Božie Slovo pochopili, ich však nevyhnutne nepotrebujeme. **Ono je tu pre každého, nielen mystika, nielen pútnika, nielen liturgika, ale pre každého hriešnika, ktorý potrebuje nový život, Božie obnovenie a posilnenie.**

A možno nám je to pripomenuté aj kvôli tomu, aby sme sa nevyhovárali. Nevyhovárali sa na to, že sme Božie slovo prepočuli, lebo bolo na bohoslužbách slabá atmosféra, lebo nie sme ho hodní, alebo sme ho až tak intenzívne neštudovali.

Uznávam, že niektoré pasáže Písma sú aj ťažšie na pochopenie. **To hlavné posolstvo je však jasné a každému zrozumiteľné.** Pre veľkého i malého. Vzdelaného i jednoduchého. Zbožného i zbožného menej. **Boh nás volá k sebe. Hľadá nás. Volá hriešnikov ku pokániu a v Kristovi im ponúka nový život. Volá nás k životu v láske. Nevyhovárajte sa, ak aj dnes počujeme toto volanie!**

Amen.